

Sygn. akt IV U 992/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2012 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnowie

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Jacek Liszka

Protokolant: sekr. sąd. Paulina Truchan

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2012 roku w Tarnowie na rozprawie

odwołania A. S. i J. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 9 lipca 2012 roku nr (...)

w sprawie A. S. i J. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o ustalenie istnienia ubezpieczenia społecznego

zmienia zaskarżoną decyzję w punkcie 2 w ten sposób, że ustala, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe A. S.

w okresie od dnia 1 grudnia 2011 roku stanowi kwota 2 500,00 złotych (słownie: dwa tysiące pięćset złotych 00/100) brutto.

Sygn. akt IV U 992/12

Uzasadnianie

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 15 listopada 2012 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. w decyzji z dnia 9 lipca 2012 r., stwierdził, iż A. S. podlega z tytułu zatrudnienia ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od dnia 1.12.2011 r. u płatnika składek - P. Towarów J. W. oraz ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe w okresie od 1.12.2011 r. na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Na uzasadnienie organ rentowy wskazał, iż jak wynika z kontroli przeprowadzonej przez ZUS u płatnika składek – J. W. niezasadne było ustalenie wynagrodzenia dla ubezpieczonej na poziomie 2.500,00 zł brutto miesięcznie, gdyż pomimo, iż praca była świadczona, to zatrudniona nie miała odpowiednich kwalifikacji, ani doświadczenia w związku z czym podstawa wymiaru składek wynikająca z wynagrodzenia została celowo zawyżona, tak aby uzyskać wyższe świadczenia z ubezpieczenia chorobowego.

Z powyższą decyzją nie zgodziła się odwołująca A. S. oraz płatnik składek – J. W. podnosząc, iż wynagrodzenie na poziomie 2.500 zł odzwierciedlało szeroki zakres obowiązków powierzonych ubezpieczonej. Ponadto jak stwierdzono

w odwołaniu A. S. jest osobą posiadającą wyższe wykształcenie, z doświadczeniem zawodowym zatem twierdzenia organu rentowego jakoby nie miała odpowiednich kwalifikacji, ani doświadczenia są niezgodne z prawdą.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumenty zawarte w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Od dnia 1.12.2011 r. A. S. rozpoczęła pracę u płatnika składek J. W. - „Przewóz towarów J. W.” na stanowisku pracownika administracyjno – biurowego w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie umowy o pracę z dnia 1.12.2011 r. zawartej na czas nieokreślony z wynagrodzeniem 2.500 zł brutto miesięcznie. Do jej obowiązków należało prowadzenie dokumentacji firmy, bieżąca obsługa firmy, obsługa klientów, przyjmowanie zleceń transportowych, wystawianie faktur za usługi, obsługa i logistyka kierowców. Praca była wykonywana codziennie w wymiarze 8 godzin, a ustalone w umowie o pracę wynagrodzenie było płatne gotówką. Od dnia 11.01.2012 r. ubezpieczona przebywała na zasilku chorobowym będąc w ciąży.

Dowód: - akta ZUS,

- akta osobowe odwołującej się,
- zeznania odwołującej się A. S. – k. 19,
- zeznania odwołującego się J. W. – k. 19v.

A. S. posiada wykształcenie wyższe, po ukończeniu liceum ekonomicznego uzyskała tytuł magistra na kierunku matematyka z podstawami informatyki Akademii (...) w K.. W latach 2004-2011 z krótkimi przerwami pracowała w szkolnictwie jako nauczyciel uzyskując wynagrodzenia oscylujące wokół kwot ponad 2.000 zł brutto miesięcznie.

Dowód: - akta ZUS,

- akta osobowe odwołującej się,
- zeznania odwołującej się A. S. – k. 19,
- zeznania odwołującego się J. W. – k. 19v.

Powyższy stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów urzędowych i prywatnych zalegających w aktach organu rentowego oraz zgromadzonych w toku postępowania.

Dokumenty dające podstawę dla poczynienia ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie Sąd uznał za autentyczne i wiarygodne. Ich treść i forma nie budziły zastrzeżeń i wątpliwości uczestników postępowania, nie ujawniły się też takie okoliczności, które należałoby brać pod uwagę z urzędu, a które podważałyby wiarygodność tej kategorii dowodów i godziły w ich moc dowodową od strony materialnej czy formalnej. Dokumenty urzędowe stanowiły zatem dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art.244 k.p.c.), a dokumenty prywatne, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 kpc).

Wiarygodne w ocenie Sądu były także zeznania odwołujących się. Korespondowały one z materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie. Depozycje te nie zawierały wewnętrznych sprzeczności, były spójne, a okoliczność faktycznego świadczenia pracy była bezsporna między stronami.

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

W omawianym stanie faktycznym ZUS nie kwestionował faktu świadczenia pracy przez odwołującą u płatnika składek – J. W., a jedynie wysokość ustalonego przez odwołujących wynagrodzenia. Zdaniem ZUS podstawa wymiaru składek została zawyżona w celu uzyskania wyższych świadczeń z ubezpieczeń społecznych, co stanowiło naruszenie zasad ustalania wynagrodzenia wynikających z art. 78 kp. Zgodnie z tym przepisem wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy (§ 1 art. 78 kp).

Organ rentowy powołując się na art. 58 § 3 kc w zw. z art. 300 kp uznał, iż ustalona wysokość wynagrodzenia narusza zasady współzycia społecznego i jest nieważna w części przekraczającej granice płacy słusznej i godziwej.

Po myśli art. 58 kc czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy (§1). Nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego (§ 2). Jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana (§3).

Odnosząc się do powyższego należy stwierdzić, iż rację ma ZUS podnosząc, że dozwolone jest ocenianie wysokości wynagrodzenia za pracę przez pryzmat zasad współzycia społecznego i to nie tylko w zakładach sfery budżetowej, ale także u prywatnych pracodawców. Bowiem art. 13 kp wprowadzający zasadę, iż pracownik ma prawo do godziwego wynagrodzenia za pracę dotyczy wszystkich pracowników. Prawidłowo również organ rentowy podniósł, iż zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego wyrażonym choćby w wyroku z dnia 9.08.2005 r. (III UK 89/05, OSNP 2006/11-12/192, por. też uchwałę SN z 27.04.2005 r., II UZP 2/05, OSNP 2005/21/338) ustalenie w umowie o pracę rażąco wysokiego wynagrodzenia za pracę może być, w konkretnych okolicznościach, uznane za nieważne jako dokonane z naruszeniem zasad współzycia społecznego, polegającym na świadomym osiągnięciu nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych uczestników tego systemu (art. 58 § 3 k.c. w związku z art. 300 k.p.). Zakład Ubezpieczeń Społecznych może także kwestionować wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że zostało wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współzycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa (patrz wyrok SN z dnia 19.05.2009 r., III UK 7/09).

Mając powyższe na uwadze należy jednak podkreślić, iż w omawianym stanie faktycznym nie zachodzą przypadki z wyżej cytowanego orzecznictwa, bowiem przedmiotowe wynagrodzenie z umowy o pracę zawartej pomiędzy odwołującymi wynosiło 2.500 zł brutto miesięcznie, a więc nie było rażąco wygórowane, czy też niezgodne z zasadami współzycia społecznego. Biorąc pod uwagę zasady doświadczenia życiowego nie można uznać takiego wynagrodzenia za wygórowanego i po myśli art. 78 § 1 kp odpowiadało ono rodzajowi wykonywanej pracy oraz kwalifikacjom odwołującej. Posiada ona przecież wyższe wykształcenie oraz kilkuletni staż pracy zawodowej. Co więcej, pracując uprzednio jako nauczyciel otrzymywała wynagrodzenia oscylujące wokół tej kwoty. Nie jest zatem tak jak podnosił ZUS, iż ubezpieczona nie miała żadnych kwalifikacji, ani doświadczenia zawodowego.

Reasumując powyższe należy stwierdzić, iż otrzymywane przez odwołującą wynagrodzenie w kwocie 2.500 zł brutto miesięcznie za pracę u płatnika składek J. W. nie było wygórowane, lecz adekwatne do wykonywanej pracy. Zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego taką kwotę można uznać za odpowiadającą wynagrodzeniom uzyskiwanym w skali kraju przez osoby z wyższym wykształceniem i kilkuletnim stażem pracy oraz wykonującą pracę taką jak odwołująca.

Mając powyższe na uwadze, działając na mocy wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w zakresie wskazanym w sentencji wyroku ustalając, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe stanowi kwota 2.500,00 zł brutto.